

Denne Uklarhed i Skolepatronens Stilling vilde vedblive, naar han efter Fleertallets Forslag skulde vælges af Sogneforstanderskabet, istedetfor som nu at være det ifølge sin Stilling som største Lodseier.

C. C. Møller: Man vil af Indledningen til Betænkningen see, at jeg har været blandt dem, der ikke have havt Betænelighed ved at udvide Valgbarheden og Valgretten i Sogneforstanderskaberne endnu videre, end steet er i det foreliggende Lovforslag. Jeg finder, at det er en ganske naturlig Følge af, at enhver Borger har Valgret og Valgbarhed til Rigsdagen, under de Betingelser, som vi kjende fra Valgloven, men uden Hensyn til, om han besidder Noget, uanset, om han har givet nogen Skat eller ydet noget Bidrag til Communen, at han ogsaa maa have den samme Ret i den mindre Commune, som vi kalde et Pastorat eller Sogn; det ligger dog nærmest hans Synskreds. Jeg er overbevist om, at Udgiften til at kunne vælges i Forstanderskabet hos Mange af dem, der hidtil have været udelukkede, vilde vække Kræfter, som kunde anvendes til stort Held og Betsignelse for Communerne. Der er noget saa Tilfredsstillende i at være valgt af Medborgernes Tillid, at jeg ogsaa kunde unde dem det, som hidtil have været udelukkede derfra, og jeg er vis paa, at det vilde være til Gavn paa mange Steder. Men, naar jeg ønsker, at enhver Sogneboer maa kunne være valgberettiget og valgbar, saa er det en Selvefølge, at jeg ogsaa ønsker det Selve samme for Præsten; jeg ønsker ikke, at hans Stilling skal være anderledes end enhver af de Andre. Han skal baade være valgbar og valgberettiget ligesom Enhver af de Andre, ligesom enhver jordløs Huusmand eller Indsiddet. Der er virkelig noget Unaturligt i, at Præsten endnu bestandigt, ligesom i det gamle Cancellies Tider, skal staae som Formand i Fattigs og Skolevesenet; han staaer der som en Støtte fra en svunden Tid med Fattigsprotokollen under den ene Arm og Skoleprotokollen under den anden, han og Protokollerne ere de Uadskillige, og alle de Andre ere gaaede ham forbi. Jeg veed i Sandhed heller ikke, hvorfor man skal have Præsten

som Brøf af en Forstander. Vi ere desto værre her nødte til at have med Brøfer at gjøre og at tage i Part, vi have desværre nok af denne $\frac{2}{5}$ og denne Tagentpart af Rigets Dele og Provindser, men jeg kan ikke forstaae, at vi derved skulde faae en saadan Forskjællighed for et slikt System, at vi ogsaa vilde indføre det der, hvor det tidligere ikke har været indført. Jeg har altid holdt meget af at være heel, hvad jeg skal være, jeg holder ikke saaledes af at tages i Part og parteres i $\frac{2}{5}$ eller $\frac{3}{10}$ Dele, og jeg antager, at det gaaer Andre, ligesom det gaaer mig, jeg maa enten være Alt eller slet Intet; enten tage de os til Medlemmer af Forstanderskabet, og saa ere vi Forstandere som alle Andre, eller ogsaa ville de slet ikke have med os at gjøre, men saa ville vi ogsaa være tilfredse dermed. Det er virkelig ofte i Communerne egen Interesse at gjøre dem frie for den, som saaledes er beskikket til Formand i Fattigs og Skolevesenet. Det kan godt være, at de ere Mænd, som ikke have det praktiske Greb, som ikke rigtigt have Gyne eller Gave til at behandle disse Sager, og saa er det virkelig Synd baade mod Præsterne selv og mod disse Communer, at de skulle være paatvungne en Formand i deres Fattigs og Skolevesen, men derfor vil jeg ingensinde sige, at Præsterne med Hensyn til deres geistlige, og, hvad den ærede sidste Taler lagde Vægt paa, deres aandelige Kald ikke kunne være værdige og udmærkede Mænd, og jeg skal tilslade mig at anføre Exempel herpaa af vore nærmeste Omgivelser. Her i Kjøbenhavn har det geistlige Convent, idet Folketirken, den evangelisk-lutheriske Kirke, paa den ene Side truedes af Katholicismen og paa den anden Side af Baptister og Mormoner, bestemt, at der udenfor de almindelige Andagstimer om Søndagen skulde holdes Bibellæsning om Sognedagene, for at Guds Ord maatte end mere lyde ind imellem Menneskenes stridende Meninger. Først var det overdraget en Præst, og der kom kun Saa, og der blev Færre; det næste Aar begyndte en anden Præst, uden bedre Held, men nu er det overdraget en tredje Præst, og han har et saadant Tilløb, at Folk næsten storme Kirken. Jeg er nu overbevist om, at de 2 første Præster vare ligesaa